

YANGI O‘ZBEKISTON

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

№ 100 (1699), 2026-yil 19-may, seshanba

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

yuz.uz_news

SHAHARLARNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH VA URBANIZATSIYA STRATEGIYASI IQTISODIY O‘SISHNI TA‘MINLASH UCHUN NOYOB IMKONIYAT

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Ozarbayjon Respublikasi Prezidenti Ilhom Aliyevning taklifiga binoan 17-18-may kunlari amaliy tashrif bilan Boku shahrida bo‘ldi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev 18-may kuni BMTning Aholi punktlari bo‘yicha dasturi shafeligida Boku shahri mezbonlik qilgan Butunjahon urbanizatsiya forumining 13-sessiyasi ochilish marosimida ishtirok etdi. Poytaxtning Kongress-markazida davlatimiz

rahbarini Ozarbayjon Respublikasi Prezidenti Ilhom Aliyev hamda BMTning Aholi punktlari bo‘yicha dasturi ijrochi direktori Anaklaudiya Rossbax qutladilar. Ishtirokchilarning birgalikda suratga tushish marosimi bo‘lib o‘tdi.

Bu galgi forumning mavzusi — “Barcha uchun uy-joy: xavfsiz va barqaror shaharlar hamda hamjamiyatlar”. Forum kun tartibidan shaharlarni barqaror rivojlantirish, aholini zamonaviy va arzon uy-joy bilan ta‘minlash,

shahar muhiti sifatini oshirish, iqlim barqarorligini mustahkamlash, ijtimoiy va transport infratuzilmasini rivojlantirish hamda uy-joyni moliyalashtirish mexanizmlarini takomillashtirish masalalari o‘rin oldi.

Tadbirda Ozarbayjon Prezidenti Ilhom Aliyev, Qirg‘iziston Prezidenti Sadir Japarov, Serbiya Prezidenti Aleksandr Vuchich, Bolgariya Prezidenti Iliyana Yotova, Gruzia Bosh vaziri Irakli Kobaxidze, Qozog‘iston Bosh vaziri Oljas Bektenov, BMTning Aholi punktlari

bo‘yicha dasturi ijrochi direktori Anaklaudiya Rossbax hamda qator boshqa xorijiy davlatlar va hukumatlar rahbarlari, xalqaro tashkilotlar hamda moliyaviy institutlar vakillari qatnashdi.

Davomi 2-beta

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI SHAVKAT MIRZIYOYEVNING BUTUNJAHON URBANIZATSIYA FORUMI 13-SESSIYASINING YETAKCHILAR SAMMITIDAGI NUTQI

Hurmatli Ilhom Haydarovich! Hurmatli delegatsiyalar rahbarlari! Xonimlar va janoblari! Barchangizni Butunjahon urbanizatsiya forumining 13-sessiyasida, global taraqqiyotning eng dolzarb masalalari muhokama qilinayotgan nufuzli muloqot maydonida ko‘rib turganimdan behad mamnunman.

Bugungi anjuman “Kaspiy durdonasi” bo‘lmish go‘zal Bokuda yuqori darajada tashkil etilgan va bizga ko‘rsatlayotgan samimiy mehmondorlik uchun Ozarbayjon Respublikasi Prezidenti Ilhom Haydarovich Aliyevga chuqur minnatdorlik bildiraman.

Butun Ozarbayjon diyorida, ayniqsa, Qorabog‘ zaminida ulkan bunyodkorlik ishlari jadal olib borilmoqda. Ozod qilingan hududlarda qisqa muddatlarda butun boshli shaharlar qayta tiklanib, yangi turar joy majmualari, zamonaviy infratuzilma obyektlari barpo etilyapti.

Fursatdan foydalanib, ana shunday olijanob ishlarga munosib hissa qo‘shishga O‘zbekiston doim tayyor ekanini ta’kidlaymichim.

Hurmatli forum ishtirokchilari! Kun tartibiga qo‘yilgan “Barcha uchun uy-joy: xavfsiz va barqaror shaharlar hamda

hamjamiyatlar” masalasi bugun har qachongidan ham dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Tahlillarga ko‘ra, XXI asr o‘rtalariga borib, sayyoramiz aholisining qariyb 70 foizi shaharlarda istiqomat qiladi.

Ayni paytda urbanizatsiya jarayoni o‘zi bilan birga qator ijtimoiy muammolarni ham kuchaytirib bormoqda.

Bugun dunyoda qariyb 3 milliard inson birlamchi yashash sharoitlaridan mahrum. Ularning bir milliarddan ziyodi norasmiy turar joylar va xarobalarda kun kechirmoqda, 300 milliondan ortiq odam esa umumiy boshpanaga ega emas. Iqlim o‘zgarishlari, tahlikali xalqaro vaziyat va iqtisodiy inqirozlar global migratsiyaning yangi to‘liqlarini paydo qilib, davlatlar va shaharlar o‘rtasida aholining qayta taqsimlanishiga olib kelmoqda. Oddiy qilib aytganda, urbanizatsiya jarayonlari global barqarorlik va xavfsizlikka to‘g‘ridan to‘g‘ri ta’sir ko‘rsatuvchi jiddiy omilga aylanmoqda.

Bularning barchasi hammamizdan qat’iy va kechiktirib bo‘lmaydigan choralar ko‘rishni talab qilmoqda.

Aziz do‘stlar! Shaharlarni barqaror rivojlantirish masalasi Yangi O‘zbekiston uchun ham

strategik ahamiyatga ega. Yaqin 15 yil ichida mamlakatimiz aholisi 38 milliondan 50 million nafarga, urbanizatsiya darajasi esa 51 foizdan 65 foizga yetishi kutilmoqda. Biz buni hududlarimizni mutanosib rivojlantirish va iqtisodiy o‘shishni ta‘minlash uchun noyob imkoniyat deb hisoblaymiz.

Shu maqsadda O‘zbekistonda oxirgi o‘n yilda qurilayotgan uy-joylarning yillik soni 10 barobar oshib, 2025-yilda 238 mingta xonadonga yetdi, 2030-yilda ushbu raqamni yana 1,5 barobar oshiramiz; aholini arzon uy-joy bilan ta‘minlash dasturlariga har yili byudjetdan qariyb 2 milliard dollar mablag‘ ajratilmoqda; norasmiy turar joylar muammosini hal qilish uchun 2024-yilda alohida qonun qabul qilinib, 100 mingga yaqin uyga hujjat rasmiylashtirib berildi; eskirgan uy-joylarni yangilash maqsadida renovatsiya hisobiga quriladigan xonadonlar ulushini 15 foizdan 60 foizga yetkazish reja qilib olindi.

Ushbu jarayonlarni samarali boshqarish maqsadida Urbanizatsiya milliy qo‘mitasi tashkil etildi.

Bundan tashqari, “Yashil makon”, “Toza havo” dasturlari doirasida shaharlarda yashillik darajasini 2030-yilgacha 30 foizga yetkazish marrasini olganmiz.

Shaharlarni obodonlashtirish va aholi turmush tarzini yaxshilashda fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarishi bo‘yicha an’anaviy tuzilma — mahalla institutiga keng tayanamiz.

Xonimlar va janoblari! Ikki million aholiga mo‘ljallangan “Yangi Toshkent” megaloyihasi biz amalga oshirayotgan urbanizatsiya strategiyasining yaqqol namunasi. Ushbu loyihada zamonaviy shaharsozlikning eng ilg‘or yechimlari — “yashil”, “aqli”, “xavfsiz”, “15 daqiqali” shahar tamoyillari to‘liq hisobga olingan.

Birinchidan, barcha hududlarda aholi uchun teng yashash sharoitlarini yaratish kichik va o‘rta shaharlarni uyg‘un rivojlantirishni talab qilmoqda. Shu sababli hamkor davlatlarni shaharlarni rivojlantirishda “mutanosib urbanizatsiya” tamoyilini keng joriy etishga chaqiramiz.

Ikkinchidan, shahar boshqaruvida sun’iy intellekt va raqamli transformatsiya imkoniyatlaridan barcha davlatlar teng foydalana olishi zarur.

Ushbu sohada texnologiya, standartlar va tajribalarni tizimli almashishga qaratilgan xalqaro “Aqli va xavfsiz shaharlar alyansi”ni tuzishni taklif qilaman.

Uchinchidan, yoshlar va aholing ehtiyoj-mand qatlamlarini sifatli hamda arzon uy-joylar bilan ta‘minlash juda muhim.

Shu maqsadda kelgusi yilda Samarqand shahrida uy-joy qurilishiga moliya va

bo‘yicha dasturi ijrochi direktori Anaklaudiya Rossbax xonimga hamda Jahon banki, Osiyo taraqqiyot banki va boshqa yetakchi moliya institutlariga o‘z tashakkurimni izhor etaman.

Hurmatli forum ishtirokchilari! Bugun muhokama qilinayotgan masalalar yuzasidan bir qator taklif va tashabbuslarni ilgari surmoqchiman.

Birinchidan, barcha hududlarda aholi uchun teng yashash sharoitlarini yaratish kichik va o‘rta shaharlarni uyg‘un rivojlantirishni talab qilmoqda. Shu sababli hamkor davlatlarni shaharlarni rivojlantirishda “mutanosib urbanizatsiya” tamoyilini keng joriy etishga chaqiramiz.

Ikkinchidan, shahar boshqaruvida sun’iy intellekt va raqamli transformatsiya imkoniyatlaridan barcha davlatlar teng foydalana olishi zarur.

Ushbu sohada texnologiya, standartlar va tajribalarni tizimli almashishga qaratilgan xalqaro “Aqli va xavfsiz shaharlar alyansi”ni tuzishni taklif qilaman.

Uchinchidan, yoshlar va aholing ehtiyoj-mand qatlamlarini sifatli hamda arzon uy-joylar bilan ta‘minlash juda muhim.

Shu maqsadda kelgusi yilda Samarqand shahrida uy-joy qurilishiga moliya va

investitsiyalarni jalb etishdagi yangicha yondashuvlar yuzasidan xalqaro forum o‘tkazishga tayyormiz.

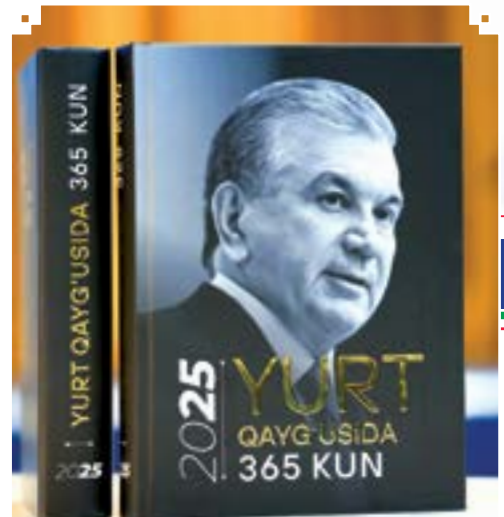
To‘rtinchidan, global iqlim o‘zgarishlarini inobatga olgan holda “yashil shaharlar”ni barpo etishning umumiy tamoyillari va standartlarini qabul qilish dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

Shaharlarning tabiat bilan uyg‘un rivojlanishini rag‘batlantirish maqsadida BMT-Habitatning “Yashil shahar” xalqaro mukofotini ta’sis etishni taklif qilaman.

Beshinchidan, urbanizatsiya darajasining o‘shish shaharlardagi o‘zini o‘zi boshqarishning an’anaviy tuzilmalarini yanada oshirmoqda. Shu munosabat bilan Butunjahon urbanizatsiya forumining 15-sessiyasini 2030-yilda Yangi Toshkent shahrida o‘tkazishni va uning bosh mavzusini “Shaharlarning barqaror rivojlanishida mahalla institutining o‘rni” deb nomlashni taklif etaman.

Hurmatli anjuman ishtirokchilari! Bugungi tadbir o‘zaro manfaatli va istiqbolli masalalar yuzasidan birgalikda yechimlar topishga, yangi tashabbuslarga yo‘l ochish va soha rivojiga salmoqli hissa qo‘shishga ishonaman.

So‘zimgiz yakunida forum ishiga ulkan muvaffaqiyatlar tilayman.

“YURT QAYG‘USIDA 365 KUN”

Taqdimot

Donishmand xalqimizda “Vijdonan qilingan mehnatdan — najot, adolatdan yutuq va zafar hosil bo‘ladi” degan purma’no naql bor. Haq gap. Buni xalqimiz orzu qilgan yangi O‘zbekistonda barpo etish yo‘lidagi keng ko‘lamli tarixiy islohotlarning mamlakatimiz taraqqiyotidagi samarasi misolida ham ko‘rib, har birimiz o‘z hayotimizda his qilib turibmiz. Eng muhimi, bu islohotlar yildan yilga jadallashib, ortga qaytmas tus oldi.

yutuqlarimizni yagona nuqtada jamlagan, yana ham aniqroq qilib aytganda, Prezidentimizning 2025-yildagi sarmahsul faoliyati, tinimsiz mehnati, uyqusiz tunlar mashaqqati, xalq dardi

bilan kuyib-yonish saodati xronologiyasi o‘rin olgan asar — “Yurt qayg‘usida 365 kun” kitobi taqdimoti bo‘lib o‘tdi.

Davomi 3-beta

O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI TARIXIDA YANGI SAHIFA

Muhim yangilik

Mazkur voqea mamlakatimiz kapital bozorini xalqaro moliya maydoniga olib chiqish yo‘lidagi muhim qadam bo‘lib, O‘zbekiston iqtisodiyoti tarixida yangi sahifa ochdi.

Jamg‘armaning London birjasiga chiqishi Prezidentimizning yurtimizdagi

Kuni kecha London fond birjasida O‘zbekiston Milliy investitsiya jamg‘armani aksiyalarining birlamchi ommaviy joylashtirilishi (IPO) jarayoniga bag‘ishlangan rasmiy tadbir bo‘lib o‘tdi.

keng ko‘lamli iqtisodiy islohotlar, ochiqlik va shaffoflik tamoyillarini kengaytirish hamda investitsiyaviy muhitni yanada yaxshilash borasidagi sa’y-harakatlarining amaliy ifodasidir.

London fond birjasi xalqaro moliya bozorlari infratuzilmasi sohasida faoliyat yurituvchi global kompaniya bo‘lib, 300 yildan ortiq vaqt davomida mijozlar ishonchini qozonib kelmoqda. Kompaniya kapital jalb qilish, intellektual mulk, risklarni va balansi boshqarish sohalarida boy tajribaga ega. Moliyaviy indekslar, benchmarklar va analitik xizmatlar bo‘yicha jahon yetakchilaridan biri sifatida xalqaro

kapital bozorlariga keng imkoniyatlar eshigini ochib beradi.

Mamlakatimiz tarixida ilk bor xalqaro bozorda aksiyalarning dastlabki ommaviy joylashtirilishi O‘zbekistonning jahon moliya bozorlaridagi ishtirokini kengaytirish, xorijiy investitsiyalarni jalb etishga, shuningdek, korporativ boshqaruvning zamonaviy standartlari va shaffof tizimni joriy etishga kuchli turtki beradi. Bu jarayon ayni paytda xorijiy hamkorlarning O‘zbekistondagi tarkibiy yangilanishlarga yuqori ishonchini namoyon etadi va xalqaro investorlarga mamlakatimiz iqtisodiyoti hamda mahalliy kompaniyalar salohiyati bilan yaqindan tanishish imkonini beradi.

